

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tallinna Ringkonnakohus
Kohtukoosseis	Silvia Truman, Kaire Pikamäe ja Oliver Kask
Otsuse tegemise aeg ja koht	7. juuni 2012. a, Tallinn
Haldusasja number	3-11-2703
Haldusasi	MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte kaebus Tallinna linna kohustamiseks tasuta erakooli tegevuskulud
Menetlusosalised	Kaebuse esitaja – MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte Vastustaja – Tallinna Linnavalitsus
Menetluse alus ringkonnakohtus	Tallinna Linnavalitsuse apellatsioonkaebus
Vaidlustatud kohtulahend	Tallinna Halduskohtu 03.02.2012 otsus
Asja läbivaatamise kuupäev	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Jätta Tallinna Linnavalitsuse apellatsioonkaebus rahuldamata ja Tallinna Halduskohtu 03.02.2012 otsus haldusasjas nr 3-11-2703 muutmata.

Jätta poolte menetluskulud nende endi kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib Riigikohtule esitada kassatsioonkaebuse 30 päeva jooksul otsuse avalikult teatavastegemisest arvates, so hiljemalt 06.07.2012 (HKMS § 212 lg 1).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte esitas 21.11.2011 Tallinna Halduskohtule **kaebuse** Tallinna linna kohustamiseks erakooliseaduse (EraKS) § 22² lg-st 1 tuleneva kohustuse täitmiseks. Selle sätte järgi osaleb kohaliku omavalitsuse üksus eraüldhariduskooli tegevuskulude katmises proportsionaalselt koolis õppivate õpilaste arvuga, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht asub selle kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil. Kaebaja peab erapõhikooli Läte (asukoht Kruusa 23, Keila), kus 21.11.2011 seisuga õppis 60 õpilast, nende hulgas 12 last, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Tallinnas. Kaebaja esitas 12.09.2011 Tallinna Haridusametile taotluse Tallinna linna eelarvest vahendite eraldamiseks, tuues taotluses välja arvestuse, kui suure osa erakooli Läte tegevuskulust peab katma Tallinna linn ning kui suur on katmisele kuuluv osa ühe õpilase kohta. Samuti esitas kaebaja Tallinna linnale 3 arvet kogusummas 1 776 eurot tegevuskulu proportsionaalseks katmiseks. Tallinna linn keeldus arvete tasumisest, selgitades Tallinna Haridusameti ökonoomikakeskuse direktori 31.10.2011 e-kirjaga, et tegevuskulude katmise arveid ei ole võimalik tasuta enne, kui riik on Tallinna linna eelarvesse selleks vastavad vahendid eraldanud.

Tallinna linn palus jätta kaebuse HKMS § 23 lg 3 p 1 alusel läbi vaatamata kaebuse eduväljavaadete puudumise tõttu; kaebuse menetlemise korral jätta aga see rahuldamata. Vastustaja arvates on kohustamiskaebus perspektiivitu, sest tähtaegselt pole tühistamiskaebusega vaidlustatud Tallinna linna otsust, millest kaebajat teavitati 31.10.2011 kirjaga, taotletud raha mitte maksmise kohta. Kohustamisnõue haldusorgani otsustust ei muuda, mistõttu ka kohustamiskaebuse rahuldamise korral kaebaja oma eesmärgi saada linna eelarvest raha, ei saavuta.

Lisaks ei ole kaebaja tõendanud, et esitatud kuluarvestus vastab 09.06.2010 vastu võetud ja 01.09.2010 jõustunud uue põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) § 83 lg-le 4, so et esitatud erakooli tegevuskulude tasumise nõude puhul on täidetud kõik viidatud sättes toodud tingimused.

Samuti ei ole vastustaja iseenesest keeldunud EraKS § 22² lg 1 täitmisest, kuid ei saa seda teha enne, kui riik ei ole linnale eraldanud raha seadusest tuleva riikliku ülesande täitmiseks. Uue PGS kehtestamisega on riik pannud kohalikule omavalitsusele võrreldes varasemalt kehtinud PGS-ga täiendavaid kohustusi, mille kulude katmist riigieelarvest ega ka muudest rahastamisallikatest pole ette nähtud. Tallinna linn on taganud kõigile koolikohustuslastele õpilaskoha ja võimaluse õppida munitsipaalkoolis. Linnal puuduvad võimalused ja ka olemuslikult pole õige katta erakoolide tegevuskulusid kohaliku omavalitsuse teiste ülesannete arvelt.

31.10.2011 kirjas kaebajale selgitaski vastustaja, et erakoolide tegevuskulude katmise puhul on tegemist omavalitsuste jaoks riigi poolt omavalitsusele pandud lisakohustusega, mille katmiseks ei ole riik raha eraldanud. Tallinna linn pöördus Eesti Vabariigi vastu kohtusse nõudega kehtestada regulatsioon PGS-ga pandud riikliku kohustuse täielikuks rahastamiseks riigieelarvest. Kuni kohtuvaidlus asjas nr 3-10-2261 pole lõppenud, ei ole Tallinna linna eelarvesse erakoolidega arvlemiseks vajalikke vahendeid kavandatud.

Vastuseks Tallinna linna vastuväidetele selgitas kaebaja 27.01.2012 halduskohtule esitatud seisukohas, et vastustaja pole haldusmenetluse seaduse (HMS) § 15 lg 2 kohaselt teavitanud kaebajat taotluse puudustest ega andnud tähtaega puuduste kõrvaldamiseks. Vastupidi, Tallinna Haridusameti vanemraamatupidaja helistas 13.10.2011 kaebaja raamatupidajale ning väljendas selgelt, et täiendavaid dokumente vaja pole ja ta on nõus saatma tõenduse, et kulud vastavad PGS § 83 lg-le 4. Taotluste puudustele ei viidatud ka Tallinna Haridusameti 31.10.2011 e-kirjas. Kaebaja hinnangul taotlus ei ole puudustega ning arvetel märgitud summad on PGS § 83 lg 4 tingimustega kooskõlas. Vastustajal oli erakoolide tegevuskulude katmises osalemise kohustus varakult teada ning tal oli võimalik vajaminevaid vahendeid eelarvesse planeerida.

Tallinna Halduskohtu 03.02.2012 otsusega kaebus rahuldati ning kohustati Tallinna linna osalema kaebaja peetava eraüldhariduskooli tegevuskulude katmises proportsionaalselt selles koolis õppivate Tallinna linna laste arvuga ning tasuma PGS § 83 lg-s 6 sätestatud korras ja alustel kaebaja poolt Tallinna linnale esitatud arved.

Vastustaja taotlus kohustamiskaebuse läbivaatamata jätmiseks on põhjendamatu. Toimingu sooritamiseks või haldusakti andmiseks kohustamise nõude saab esitada siis, kui haldusorganil on seadusest tulenev kohustus haldusakt anda või toiming sooritada ning ta ei ole seda teinud või on õigusvastaselt selle tegemisest keeldunud. Käesoleval juhul on kohustamisnõude esitamise eeldused täidetud ning asjaolu, et kaebaja ei ole taotlenud vastustaja ametniku 31.10.2011 kirja tühistamist, ei võta kaebajalt kaebeõigust kohustamisnõude osas ega muuda kohustamiskaebust perspektiivituks.

EraKS § 22² lg-s 1 sätestatakse, et vald või linn osaleb eraüldhariduskooli tegevuskulude katmises proportsionaalselt selles koolis õppivate õpilaste arvuga, kelle rahvastikuregistri järgne

elukoht asub selle valla või linna haldusterritooriumil; sama paragrahvi lg 3 kohaselt lähtutakse tegevuskulude katmisel PGS §-s 83 sätestatud munitsipaalkooli tegevuskulude katmise osalemise tingimustest ja korrast. Koostoimes EraKS §-ga 22² tuleneb PGS § 83 lg-test 3 ja 4, et tegevuskuludena mõistetakse tegevuskulu raamatupidamise seaduse tähenduses, kusjuures tegevuskulu hulka ei arvata õppega ja õpilase huvitegevusega seotud kulusid, mille katab õpilane või vanem, riigieelarveliste eraldiste arvelt kaetavaid kulusid, eraõiguslikelt juriidilistelt isikutelt saadud laekumiste, annetuste ning kooli põhimääruses sätestatud kooli õppekavavälisest tegevusest saadud tulude arvelt tehtavaid kulusid, õppekavaväliste tegevustega seotud kulusid, kooli hoonetega seotud kasutusrendi kulusid, põhivara amortisatsiooni ja ümberhindlust ning põhivara soetamisega seotud käibemaksu kulu. EraKS §-st 22² ja PGS § 83 lg-st 6 tuleneb, et tegevuskulude katmisel lähtutakse kooli, kus õpilane õpib, õppekoha tegevuskulu maksumusest, mis saadakse kooli eelarves määratud tegevuskulude summa jagamisel kooli õpilaste arvuga selle kuu 10. kuupäeva seisuga. Arved tegevuskulude katmises osalemise eest esitatakse igakuiselt 1/12 õppekoha tegevuskulu maksumuse osas. Kui 1/12 õppekoha tegevuskulu maksumus on suurem kui PGS § 83 lg 7 alusel kehtestatud õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta, lähtutakse tegevuskulude katmisel õppekoha tegevuskulude piirmäärast ühe kuu kohta, va õpilaste puhul, kes õpivad PGS § 51 lg 1 p-des 5-12 sätestatud haridusliku erivajadusega õpilaste klassides.

Käesoleval juhul ei ole vaidlust selle üle, et kaebaja peab erapõhikooli, mis on käsitatav eraüldhariduskoolina ning et ajal, mil kaebaja esitas Tallinna Haridusametile taotluse Tallinna linna eelarvest vahendite eraldamiseks ja arved tegevuskulude katmiseks, õppis selles erakoolis 61 õpilast, kellest 12 elukohaks on rahvastikuregistri andmetel Tallinna linn.

EraKS § 22² lg 1 kohaselt on Tallinna linnal kohustus osaleda kaebaja poolt peetava kooli tegevuskulude katmises ning põhjendatuks ei saa pidada vastustaja poolt viidatud kulude kandmises osalemisest keeldumist põhjendusega, et esitatud kuluarvestuse vastavus PGS § 83 lg-s 4 toodud tingimustele on tõendamata. Esiteks ei ole seda argumenti välja toodud vastustaja 31.10.2011 e-kirjas, milles kaebaja poolt esitatud arvete tasumisest keelduti, ning teiseks on kaebaja õigesti märkinud, et taotluse puuduste korral oleks tulnud taotlus käiguta jätta ja puuduste kõrvaldamist, sh taotlust tõendavate dokumentide esitamist, nõuda (HMS § 6 ja § 15 lg 2). Samuti oleks pidanud vastustaja oma seisukohta, et erakooli pidaja on tegevuskulude hulka arvanud ka PGS § 84 lg-s 4 sätestatud kulud, põhistama ja tõendama, mida käesoleval juhul tehtud pole. Paljasõnaline väide, et esitatud kuluarvestus ei võimalda hinnata, milliste kulude kandmises osalemist taotletakse, ei õigusta kulude kandmises osalemisest keeldumist. Liiti sätestab § 83 lg 8, et munitsipaalkooli tegevuskulude katmiseks tasumisele kuuluva summa vaidlustamine ei vabasta teist valda või linna arve tasumise kohustusest. EraKS §-st 22² tulenevalt on see säte kohaldatav ka erakooli puhul.

Põhjendatud pole vastustaja seisukoht, nagu võiks EraKS §-s 22² sätestatud kohustuse mittetäitmist õigustada sellega, et riik ei ole Tallinna linnale eraldanud PGS-st ja EraKS-st tulenevate, väidetavalt riikliku iseloomuga kohustuste täitmiseks piisavalt eelarvevahendeid. See, kas erakooli tegevuskulude kandmises osalemine on loomuldas riikliku või kohaliku omavalitsuse iseloomuga ülesanne, ei ole käesoleval juhul üldse oluline. Seaduses on kulude kandmises osalemise kohustus pandud sõnaselgelt linnale või vallale. Tegemist ei ole tingimusliku kohustusega, mida tuleks täita üksnes juhul, kui riik linnale selleks raha eraldab. Seetõttu ei ole põhjendatud vastustaja taotlus käesoleva asja menetluse peatamiseks kuni asjas nr 3-10-2261 (mille sisuks on Tallinna linna taotlus kohustada Eesti Vabariiki PGS-ga pandud lisakohustuste täitmiseks vajalike summade väljamaksmiseks) tehtava lahendi jõustumiseni, sest EraKS §-s 22² sätestatud kohustus ei sõltu sellest, kas riik raha annab või mitte. Isegi kui viidatud haldusasjas riigi selline kohustus tuvastatakse, ei tähenda see, et Tallinna linn saaks õigustada enda kohustuste täitmata jätmist või täitmisega viivitamist kolmandate isikute, so

praegusel juhul kaebaja ees. Ka asjaolu, et kohustatud poolel ei ole rahalise kohustuse täitmiseks vajalikke vahendeid, ei muuda kohustust olematuks ega lõpeta seda.

MENETLUSOSALISTE SEISUKOHAD APELLATSIOONIMENETLUSES

Tallinna Linnavalitsuse apellatsioonkaebuses palutakse halduskohtu otsus tühistada ning jätta uue otsusega kaebus rahuldamata. Apellant on jätkuvalt seisukohal, et kaebus oleks tulnud perspektiivituse tõttu tagastada/läbivaatamata jätma. Kaebaja esitas 12.09.2011 taotluse Tallinna linna eelarvest rahaliste vahendite eraldamiseks ning Tallinna linn teatas 31.10.2011 e-kirjaga, et ei tasu arveid enne, kui riik on eraldanud linnale selle ülesande täitmiseks raha. Apellandi kirja näol on sisuliselt tegemist haldusaktiga, mille tühistamist pole kaebaja taotlenud ja mis on kehtiv haldusakt. Kohustamiskaebus on perspektiivitu seetõttu, et kaebaja esitatud kohustamismõude rahuldamine ei ole aluseks apellandi haldusakti muutmiseks, so et esitatud kohustamistaotluse alusel ei saa muuta haldusorgani otsust raha mittemaksmise kohta.

Halduskohus asus seisukohale, et vastustaja keeldus kaebaja arvete tasumisest 31.10.2011 e-kirjaga. Apellant selgitab veelkord, et ta ei ole iseenesest keeldunud EraKS § 22² lg 1 täitmisest, vaid on teavitanud oma otsusest täita kohustus siis, kui riik on talle selleks raha eraldanud. Vastustaja on taganud kõigile koolikohustuslastele õpilaskoha ja võimaluse õppida munitsipaalkoolis. Erakoolide tegevuskulude katmise puhul on tegemist omavalitsuste jaoks riigi poolt pandud lisakohustusega, mille katmiseks ei ole riik vahendeid eraldanud. Kohalikele omavalitsusele täiendavate ülesannete panemisel on riik kohustatud tagama kohustuste täitmiseks vajaliku tulubaasi, so nägema ette, millisest allikast kohustused kaetakse ning tagama vastavate vahendite olemasolu. Linna üldine rahastamine on niigi vähenenud rohkem kui 20 % ning linnal ei ole võimalik uue PGS-ga seatud täiendavaid kohustusi täita ilma, et riik näeks ette nimetatud kohustuste rahalise katte. Riigi käitumine on vastuolus põhiseaduse § 104 lg-tega 1 ja 2. Kuna haldusasjas nr 3-10-2261 peab kohus võtma seisukoha PGS-ga ja EraKS-ga Tallinna linnale pandud rahastamiskohtuse põhiseaduspärasuse kohta, taotleb apellant käesoleva asja menetlus peatada kuni asjas nr 3-10-2261 tehtud lahendi jõustumiseni.

MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte vaidles apellatsioonkaebusele ja menetluse peatamistaotlustele vastu ja palus need rahuldamata jätta. Teise menetluse tõttu menetluse peatamise alused on toodud HKMS §-s 95 ning käesoleval juhul ei esine ühtegi viidatud sättes nimetatud alust.

Vastustaja seisukoht kohustamiskaebuse perspektiivituse kohta on ekslik ja ei tulene seadusest ega kehtivast kohtupraktikast. Erialakirjanduses on leitud, et kui halduskohus kohustab välja andma haldusakti, mille andmisest on keeldutud, siis on ta konkludentset tühistanud ka keeldumise. Sama käib ka kaebaja taotluse kohta: kohustamistaotluses sisaldub vaikimisi ka keeldumisotsuse tühistamistaotlus. Riigikohus on korduvalt sarnase sisuga koolieelse lasteasutuse seaduse ning PGS sätetest tulenevaid koolituskulusid käsitledes leidnud, et kohustamiskaebuse esitamine on sellises situatsioonis korrektne ja õiguspärane (vt Riigikohtu määruse nr 3-3-1-29-08 p-d 10 ja 11). Kui aga ringkonnakohus peaks nõustuma vastustaja käsitletusega, siis on esimese astme kohus rikkunud selgitamiskohust ega suunanud kaebajat asjakohase taotluse valikul, mistõttu tuleks kohtuotsus tühistada ja kaebus esimese astme kohtule uueks läbivaatamiseks saata.

Halduskohus leidis õigesti, et vastustajal rahaliste kohustuste täitmiseks vajalike vahendite puudumine ei muuda talle seadusega peale pandud kohustust olematuks ega muuda seda. Vaidlus apellandi ja riigi vahel ei vabanda apellandi kohustuste rikkumist. Sarnaselt käesolevale vaidlusele vaidles vastustaja asjas nr 3-3-1-37-02 PGS § 44 lg 5 (21.03.1999. a regulatsioon)

alusel koolituskulude tasumise nõudele vastu väitega, et see säte riivab kohaliku omavalitsuse autonoomiat (põhiseaduse § 154 lg 2), kuid Riigikohus pidas nõuet põhjendatuks.

Samuti ei vasta vastustaja põhjendused faktilistele asjaoludele. PGS muudatus avaldati Riigi Teatajas 05.07.2010 ning sel hetkel oli linnavolikogus Tallinna linna 2011. a eelarve menetlemine veel lõpetamata; eelarve võeti vastu 09.09.2010. Võimatu pole ka eelarve hilisem korrigeerimine. Seega oli vastustajal võimalik vastava kohustusega eelarves arvestada, kuid ta ei teinud seda.

RINGKONNAKOHTU PÕHJENDUSED

Apellatsioonkaebuses esitatud taotluse menetluse peatamiseks kuni haldusasja nr 3-10-2261 menetluse lõppemiseni lahendas Tallinna Ringkonnakohus 30.03.2012 määrusega ning jättis taotluse rahuldamata HKMS § 95 lg-tes 1-3 sätestatud menetluse peatamise aluste puudumise tõttu. Käesolevas otsuses ringkonnakohus menetluse peatamise küsimusel enam ei peatu.

Halduskohus leidis vastustaja väite selle kohta, et kaebaja nõue on tõendamata ja selle põhjal pole võimalik hinnata, kas täidetud on kõik PGS § 84 lg 4 tingimused, paljasõnalise ja alusetu olevat, kuivõrd vastustaja pole kaebajale ega kohtule selgitanud, miks ei peeta esitatud kuluarvestust põhjendatuks või miks asutakse seisukohale, et kaebaja on tegevuskulude hulka arvanud ka PGS § 84 lg-s 4 nimetatud kulud. Apellatsioonkaebus halduskohtu sellele seisukohale vastuväiteid ei sisalda. Sellest järeldab ringkonnakohus, et tegevuskulude vastavuse üle sisulist vaidlust ei ole ega käsitle seda küsimust pikemalt.

Vastustaja taotlust kaebuse eduväljavaadete puudumise tõttu läbi vaatamata jätmiseks on halduskohus oma otsuses põhjalikult käsitletud ning vastustaja arusaama ekslikkust kohustamisnõude perspektiivitusest piisavalt selgitanud. Apellatsioonkaebuses korratakse esimese astme kohtule esitatud põhjendusi kohustamistaotluse väidetavast perspektiivitusest, kuid põhjendatud pole, miks kohtu seisukoht vastustaja arvates ebaõige on. Ringkonnakohus nõustub halduskohtuga, et kohustamisnõude esitamise eeldused on täidetud ning asjaolu, et kaebaja pole vastustaja 31.10.2011 kirja, mida ta haldusaktiks peab, tühistamist taotlenud, kohustamisnõuet perspektiivituks ei muuda. Kaebaja esitas Tallinna linnale taotluse linna eelarvest vahendite eraldamiseks ning tegevuskulude katmise arved (10.10.2011 arve nr 10933 summas 814,00 eurot, 13.10.2011 arve nr 10937 summas 74,00 eurot ja 02.11.2011 arve nr 11015 summas 888,00 eurot). Kaebaja taotlusele pole eraldi vastatud, arvete osas selgitati Tallinna Haridusameti ametniku 31.10.2011 e-kirjas, et Tallinna linn ei tasu tegevuskulude arveid enne, kui riik pole selleks raha eraldanud. Halduskohus selgitas asjakohaselt, et maksetähtaega sisaldavate arvete esitamine kujutab endast taotlust tasuda arvel näidatud rahasumma mingiks tähtjaks ning vastus, millega keeldutakse arve tasumisest maksetähtaja jooksul, tuleb käsitada arve tasumisest keeldumisena, sõltumata sellest, et vastuses jäetakse teoreetiline võimalus tasuda arve kunagi tulevikus teatud tingimuste täitumisel.

Ka osas, milles halduskohus leidis, et vastustaja on kohustatud talle PGS §-st 22² tulenevat kohustust täitma olenemata sellest, kas riik Tallinna linnale selleks raha eraldab, nõustub ringkonnakohus halduskohtu seisukohaga ja otsuse põhjendustega ega korda neid. Samuti nõustub ringkonnakohus kaebajaga, et vaidlus Tallinna linna ja riigi vahel ei õigusta vastustaja kohustuste rikkumist ning apellatsioonkaebuses esitatud argumentatsioon riigipoolse väidetava rikkumise kohta on käesoleva vaidluse lahendamisel asjassepuutumatu.

Eeltoodu alusel jääb apellatsioonkaebus rahuldamata ja apelleeritud halduskohtu otsus muutmata.

HKMS § 108 lg 1 kohaselt kannab menetluskulud pool, kelle kahjuks otsus tehti. Kuna ringkonnakohus ei rahulda Tallinna linna apellatsioonkaebust, jäävad apellandi menetluskulud tema enda kanda. Kaebaja ei ole esimese astme kohtus menetluskulude väljamõistmist taotlenud, kuid palus apellatsioonimenetluse kuluna välja mõista vastustajalt 720,00 eurot (koos käibemaksuga) õigusteenuse eest esindajale tasutud kulude katteks. Ringkonnakohus jätab selle taotluse rahuldamata, kuna kaebaja esitatud dokumentidest ei nähtu taotletud kulu seotust käesoleva asjaga. Menetluskulude hüvitamise taotluse kohaselt osutas käesolevas asjas juriidilist teenust 5 tunni ulatuses Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene. Taotlusele on lisatud 04.04.2012 arve nr 1222021 summas 600,00 eurot+käibemaks 120,00 eurot, viidatud arve kommentaarid ning raha laekumist kinnitav konto väljavõtte. Arvel ega selle kommentaaril pole haldusasja numbrit, taotlusel ja arve kommentaaril märgitud juriidilise teenuse maht ei lange kokku (vastavalt 5h ja 7,5h) ning arve kommentaarist jääb selgusetuks, kelle apellatsioonkaebusega on tegemist (märgitud on: MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte apellatsioon – kaasuse analüüs 4,25h, MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte apellatsioonile vastuse koostamine 1,50h ja 1,50h, viivise nõude uurimine 1,25 h, soodustus: -1, summa: -300) ning mis asjas ja kui suures mahus on õigusabiteenust tegelikult osutatud. Eeltoodu alusel jäävad ka kaebaja apellatsioonimenetluse kulud tema enda kanda.

Oliver Kask

Kaire Pikamäe

Silvia Truman